

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษาปีการศึกษา 2529 จังหวัดสมุทรสาคร โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า โดยศึกษาเอกสาร วารสาร บทความ หนังสือ สถิติทางการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาและการเข้าสู่ตลาดแรงงานของเด็กที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อจะให้ได้ทราบถึงความสำคัญของปัญหา คำนิยาม ทฤษฎี และผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา

ขั้นที่ 2 การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2529 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ตัวอย่างประชากรนี้ศึกษาต่อ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 186 คน การเลือกตัวอย่างประชากรนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาในแต่ละอำเภอของจังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนออกเป็น 5 ขนาด ตามการแบ่งขนาดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็กมาก	มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่	20-120 คน
โรงเรียนขนาดเล็ก	มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่	121-359 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่	360-719 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720-1,079 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่มาก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,080 ขึ้นไป

ได้เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาด ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่มาก 7 โรง โรงเรียนขนาดใหญ่ 5 โรง โรงเรียนขนาดกลาง 21 โรง
โรงเรียนขนาดเล็ก 59 โรง และโรงเรียนขนาดเล็กมาก 20 โรง รวม 112 โรง ดัง
ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนโรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนและอำเภอ

ขนาดโรงเรียน อำเภอ	ขนาดโรงเรียน					รวม
	ใหญ่มาก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	เล็กมาก	
เมือง	3	3	7	31	16	60
กระทุ่มแบน	2	1	5	12	1	21
บ้านแพ้ว	2	1	9	16	3	31
รวม	7	5	21	59	20	112

ขั้นที่ 2.2 สุ่มโรงเรียนทั้ง 3 อำเภอในแต่ละขนาดโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง
แบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนร้อยละ 25 ได้จำนวนโรงเรียนจำแนก
ตามอำเภอและขนาดโรงเรียน จำนวน 31 โรง (โดยรวมถึงอำเภอที่มีโรงเรียนจำแนกตาม
ขนาดโรงเรียนเพียง 1 โรง) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 จำนวนโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้ จำแนกตามขนาดโรงเรียนและอำเภอ

ขนาดโรงเรียน อำเภอ	ขนาดโรงเรียน					รวม
	ใหญ่มาก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	เล็กมาก	
เมือง	1	1	2	7	4	15
กระทุ่มแบน	1	1	1	3	1	7
บ้านแพ้ว	1	1	2	4	1	9
รวม	3	3	5	14	6	31

ตารางที่ 4 รายชื่อโรงเรียนที่ผู้ร่วมตัวอย่างได้ จำแนกตามขนาดโรงเรียนและอำเภอ

ขนาดโรงเรียน อำเภอ	ใหญ่มาก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	เล็กมาก	รวม
เมือง	เอกชัย	-วัดบางหญ้าแพรก	-สหกรณ์นิคมเกลือ -วัดโสมนาราม (ปลัดร่วมราษฎร์บำรุง)	-บ้านท่าทราย -เทพนรินทร์ -หลวงแพะ โกศลูปถัมภ์ -บ้านยกกระบัตร -บ้านบางน้ำจืด -วัดบางกระเจ้า -วัดบังจันทาราม	-บ้านบางปิ้ง -บ้านโคก -บ้านชายทะเล โคกขามมิตรภาพที่ 95 -บ้านหนองหาคใหญ่	15
กระทุ่มแบน	วัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์- รังสรรค์)	-วัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง)	บ้านคลองแค	-วัดใหม่หนองพะอง (ทัพอองวิทยากร) -บ้านคลองกระทุ่มแบน (บุญเพ็งอุทิศ) -วัดอ่างทอง	บ้านบางยาง	7
บ้านแพ้ว	วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร	วันครู 2500	-วัดยกกระบัตร (ชูราษฎร์สุนทร) -วัดโรงเข้	-วัดกระโจมทอง -วัดใหม่ราษฎร์นุกูล -บ้านวังจรเข้ -วัดธรรมเจดีย์ศรีพิพัฒน์	วัดรางต้น นิตประติษฐ์	9
รวม	3	3	5	14	6	31

ขั้นที่ 2.3 สํารวจรายชื่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ที่ศึกษาต่อและเข้าสู่ตลาดแรงงานทุกคนจากโรงเรียนที่เลือกไว้ โดยดูจากแบบกรอกคะแนนประจำปี (ป.02-6) และสอบถามครูประจำชั้น แล้วสุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยนำรายชื่อของตัวอย่างประชากรทั้งกลุ่มที่ศึกษาต่อและกลุ่มที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน มาจับฉลากเลือกไว้กลุ่มละ 3 คน จะได้จำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 186 คน แยกเป็นกลุ่มศึกษาต่อ 93 คน และกลุ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน 93 คน ในกรณีที่ต้องการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้ไม่ได้ก็จะจับฉลากเลือกตัวอย่างประชากรเพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2529 จังหวัดสมุทรสาคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ฉบับคือ

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้จบหลักสูตรประถมศึกษาที่เข้าศึกษาต่อแบ่งออกเป็น 2 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้สัมภาษณ์และผู้รับการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้จบหลักสูตรประถมศึกษาที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้สัมภาษณ์และผู้รับการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นการถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร บทความจากหนังสือ วารสาร และวิทยานิพนธ์ จากสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับมัธยม และการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา สภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร ตลอดจนสัมภาษณ์ครูที่สอนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครอย่างไม่เป็นทางการ

2. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1. มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
ฉบับชั่วคราวให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. จัดทำและนำแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน พิจารณาตรวจในรายละเอียดของเนื้อหาและภาษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน ประกอบด้วย คีษานีเทศก์สังกัดกรมสามัญศึกษา 1 ท่าน คีษานีเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร 1 ท่าน ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงานเด็ก จากศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก 1 ท่าน

ขั้นที่ 4 ขั้นตอนทดลองเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนวัดบางปิ้ง ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 6 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่ศึกษาต่อ 3 คน และกลุ่มที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน 3 คน แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 4 กรกฎาคม 2531 ถึงวันที่ 29 กรกฎาคม 2531 โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 แบบคือ

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จบหลักสูตรประถมศึกษาที่ศึกษาต่อ มีวิธีดำเนินการดังนี้

5.1.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 1 เพื่อให้เขตการศึกษา 1 ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

5.1.2 ติดต่อครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน และประสานงานกับฝ่ายวิชาการ ฝ่ายทะเบียนประวัติ เพื่อสัมภาษณ์ผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2529 จากโรงเรียนประถมศึกษา ที่สุ่มตัวอย่างได้ โดยใช้แบบสัมภาษณ์

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จบหลักสูตรประถมศึกษาที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน มีวิธีดำเนินการดังนี้

5.2.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษา เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

ศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังหัวหน้าภาควิชาประถมศึกษา
อำเภอ เพื่อให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังครู
ใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากรโดยแยกเป็น 2 วิธีคือ

5.2.2 ติดต่อครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ให้นักวัน
เวลา และสถานที่ที่จะสัมภาษณ์ตัวอย่างประชากร

5.2.3 นำเครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ที่บ้านตัวอย่างประชากร
อาศัยอยู่

ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X
(Statistical Package for the Social Science-X) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตาม
ขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้รับการสัมภาษณ์ทั้งแบบสัมภาษณ์
ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดมาหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของ
ตารางและความเรียง

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและแบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการเข้าสู่ตลาดแรงงาน เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างประกอบด้วยแบบปลายปิด
แบบปลายเปิด และแบบประเมินค่ามาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 นำแบบสัมภาษณ์แบบปลายปิดมาหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอ
ในรูปตารางและความเรียง

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบของผู้ให้ข้อมูล} \times 100}{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด}}$$

2.2 นำแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดมาจัดหมวดหมู่ แล้วนำเสนอเป็นความ-
เรียง และหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

2.3 นำแบบสัมภาษณ์แบบประเมินค่า มาหาค่าความถี่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดย

2.3.1 หาค่าความถี่ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1	คะแนน	เมื่อผู้ตอบ	เห็นด้วย
2	คะแนน	เมื่อผู้ตอบ	ไม่แน่ใจ
3	คะแนน	เมื่อผู้ตอบ	ไม่เห็นด้วย

จากนั้น ผู้วิจัยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต จาก

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{x}$ แทนค่ามัชฌิมเลขคณิต

$\sum fx$ แทนผลรวมของคำตอบทั้งหมด

N แทนจำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด

f แทนความถี่

x แทนคะแนนที่กำหนดเป็นค่าคะแนน คือ 1, 2, 3

(ประกอบ กรรณสูต 2525:40-41) แล้ว

2.3.2 หาค่ามัชฌิมเลขคณิตในแต่ละระดับความคิดเห็นโดยแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต ดังนี้

1. ค่ามัชฌิมเลขคณิต ต่ำกว่า 1.5 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความนั้น
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิตระหว่าง 1.5 ถึง 2.5 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
3. ค่ามัชฌิมเลขคณิต สูงกว่า 2.5 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

2.3.3 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

S.D. แทนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f แทนจำนวนความถี่

x แทนคะแนน

N แทนจำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด (ประกอบด้วย กรณีสุด

2525:51) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง